

# Rezolucja Międzynarodowej Konferencji Karpiowej dotycząca reformy WPR i EFR Kazimierz Dolny (Polska), 15-16 września 2011

Trwa dyskusja nad przyszłością i budżetem Wspólnej Polityki Rybackiej (WPR) w ramach UE po 2014 r. Podjęcie istotnych decyzji przewidziane jest już w roku bieżącym. Dyskusja na temat przyszłości WPR i Europejskiego Funduszu Rybackiego (EFR), finansowego narzędzia rozwoju, niemal wyłącznie dotyczy zagadnień związanych z akwakulturą morską w sadzach lub wysoko intensywnych systemów recyrkulowanych.

Tradycyjna akwakultura stawowa, która potwierdza swe zrównoważenie od wielu lat, nie jest w dostatecznym stopniu uwzględniana w reformie WPR i EFR. Z tego względu, uczestnicy konferencji chcą podkreślić specyficzny charakter tradycyjnej akwakultury stawowej, w celu umożliwienia czynnikom decyzyjnym adekwatnego uwzględnienia także tego sektora akwakultury w reformie.

Tradycyjne gospodarstwa karpiove tworzone są na obszarach o jakości gleb niższej, aniżeli wymagana przez rolnictwo do upraw polowych. Tworzone są w ten sposób szersze możliwości dla ludzkiej działalności rolniczej.

W celu wyróżnienia tradycyjnej akwakultury stawowej spośród innych form akwakultury w odniesieniu do WPR, należy podkreślić choć niektóre, najważniejsze różnice:

Tradycyjna akwakultura stawowa:

- utrzymuje w systemie wód śródlądowych szereg różnorodnych, rodzimych gatunków ryb;
- poprzez systemy sprzedaży bezpośredniej dostarcza konsumentom wysokiej jakości, świeżych, lokalnie/regionalnie występujących ryb;
- wspiera projekty restytucji i zachowania zasobów rybnych produkując materiał zarybieniowy;
- pomaga utrzymywać lokalną bioróżnorodność poprzez tworzenie warunków życia i bytowania dla wielu zagrożonych i chronionych gatunków zwierząt i roślin;
- uczestniczy w zarządzaniu zasobami wodnymi w zlewni.

Te wielokierunkowe cechy, jak również osiągnięcia tradycyjnej akwakultury stawowej zasługują na więcej uwagi w procesie reformowania WPR.

Tradycyjna akwakultura stawowa jest w stanie zapewnić mieszkańcom Europy zaopatrzenie w wysokiej jakości, zdrową i lokalnie/regionalnie produkowaną żywność.

Obszary tradycyjnej akwakultury stawowej z dużą powierzchnią stawów i jezior są istotnymi centrami bioróżnorodności w Europie Środkowej i Wschodniej. Ten rodzaj akwakultury, dzięki swym zrównoważonym, dobrym praktykom, jest kluczowym czynnikiem dla tworzenia i utrzymywania różnorodności siedlisk. Niestety, ograniczenia prawodawstwa w zakresie ochrony środowiska wyrządzają istotne szkody ekonomiczne w stawowych gospodarstwach rybackich, zaś szkody te zmniejszają zdolność przetrwa-

nia gospodarstw. Znakomity stan przyrodniczy środowisk stawowych może zostać utracony na skutek zanikania tradycyjnego rybactwa stawowego. Dlatego też niezbędne i pilnie potrzebne są działania ograniczające wobec aktualnie chronionych gatunków, takich jak: kormorany, wydry, czaple czy bobry.

Tradycyjna akwakultura stawowa spełnia szereg istotnych funkcji dla społeczeństwa, także poprzez precyzyjne zarządzanie zasobami wodnymi. Stawy i jeziora zapewniają retencję wody, zatrzymywanie biogenów i pozytywnie wpływają na lokalny klimat i krajobraz.

Tradycyjna akwakultura stawowa rzeczywiście wymaga bezpośredniego wsparcia dla utrzymania swojego istnienia i działania. Gospodarstwa stawowe świadczą swoiste istotne usługi dla ogółu społeczeństwa.

Przyszłość EFR musi uwzględniać i być adaptowana do specyficznych potrzeb tradycyjnych gospodarstw stawowych. Domagamy się zatem specjalnego rozdziału adresowanego do tego sektora akwakultury. Następujące postulaty muszą być wzięte pod uwagę:

- Należy uznać, że tradycyjna akwakultura stawowa jest istotną częścią europejskiej „zielonej akwakultury” (przyjaznej środowisku naturalnemu).
- Jednym z celów UE jest wspieranie średniej, małej i mikroprzedsiębiorczości. Należy to uwzględnić poprzez dostosowanie działań administracyjnych w procesach wnioskowania, płatności i kontroli środków pomocowych EFR do możliwości administracyjnych gospodarstw rybackich.
- Przedsiębiorca działający w ramach tradycyjnej akwakultury stawowej musi być odpowiednio wynagradzany za świadczenie zrównoważonych, pozaprodukcyjnych usług, jakie podejmuje dla lokalnych społeczności.
- Musi zostać rozważona możliwość wprowadzenia rekompensaty szkód powodowanych przez zwierzęta w gospodarstwach stawowych.
- Regiony tradycyjnej akwakultury stawowej zwykle zlokalizowane są w niedostatecznie rozwiniętych obszarach wiejskich. Dlatego też takie regiony muszą być traktowane jako „obszary zależne od rybactwa”. Wsparcie finansowe powinno być skojarzone z innymi aspektami, takimi jak np. ekoturystyka, w celu podtrzymywania i wspierania zrównoważonych praktyk rybackich na tych obszarach.
- Należy zapewnić właściwą reprezentację sektora rybactwa stawowego (np. Komitet Doradcy Akwakultury Stawowej)